

Aktuális új Könyvek.

Egy angol altábornagy kémkedése.

BADEN-POWELL
önvallomásai.

E címmel közli a Magyar Könyvtár azokat a szenzációs cikkeket, melyekben az angol hadsereg egyik legelőkelőbb tábornoka a saját és mások kém szolgálatairól számol be, melyeket a háború előtt Németországban és az Osztrák-Magyar Monarchia területén végeztek. A munkát Ruttkay György fordította. Ára 60 fillér.

43-50 ÉVESEK

bevonulásáról, mindennemű jogaikról és lehető kívánságaikról kimerítő felvilágosítást ad

TOLCSVAI NAGY BARNÁ dr.
a honvédelmi miniszterium önkéntesi ügyosztálya referensének most megjelent könyve:

A 43-50 évesek népfelkelési szolgálata.

1. Kik tartoznak és kik nem a népfelkelési bevonuló szemlén megjelenni?
2. Kik vannak a szolgálat alól ideiglenesen felmentve?
3. Kik viselhetik az egyévi önkéntesi karpaszományt?
4. Kik nyerhetik vissza a tiszti rangjukat?
5. Volt tisztek és tisztjelöltek kiképzési tanfolyama.

ÁRA:
1 K 50 fill.

ÁRA:
1 K 50 fill.

A Magyar Könyvtár
egyik legközelebbi füzetében
MOLNÁR VIKTOR
nyug. államtitkár

A VÖRÖS KERESZT
intézményét ismerteti. Ára 60 fill.

A NEGYEDIK

füzet jelenik már meg

A VILÁGHÁBORÚ NAPLÓJÁBÓL.

(A «Magyar Könyvtár» új sorozatá.)

Mindent felölel, ami a háború teljes és hű képét visszatükrözi: a diplomáciai aktákat, a hadvezetőségek jelentéseit, az egyes csaták leírásait s azokat a közléseket, amelyekből az események érthetővé válnak. Ára 60 fill.

37. SZ. 1915. (62. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, SZEPTEMBER 12.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármegye-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A «Világkrónika»-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekhöz a postai meg-
határozott viteldíj is csatolandó

1. BEVONULÁS SCHÖNBRUNNEA. — 2. A FOGADÁS UTÁN A SCHÖNBRUNNI KASTÉLY UDVARÁN.

A MAGYAR HÓDOLÓ KÜLDÖTTSEG BÉCSBEN. — Jolly Gyula felvétel.

Megrendelhetők: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t. Budapest, VI., Andrassy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

A KÜLDÖTTSÉG FELVONULÁSA BÉCS UTCÁIN.

GRÓF TISZA ISTVÁN MINISZTERELNÖK SÁNDOR JÁNOS BELÜGYMINISZTERREL A MENET ÉLÉN.

A MAGYAR HÓDOLÓ KÜLDÖTTSÉG BÉCSBEN. — Jelfy Gyula félvételei.

1. Csapataink átvonulása egy folyón, melynek hidjait az oroszok menekülés közben felgyújtották. — 2. Gyalogság az ellenséges gránátok elől fedezékbe igyekszik. — 3. Pihenő egy faluban. — 4. Táborozás esőben. — 5. A boryslavi égő naftatorrások.

AZ ÉSZAKI HARCZTÉRŐL. — Velez Resz félvételei.

BAYROS FERENCZ RAJZAI A "VASÁRNAPI UJSÁG" SZÁMÁRA.

A művész magyarító szövege saját rajzaihoz.

Bayros Ferencz nevét a magyar közönség is jól ismeri. Egyike a mai legkiválóbb és legnépszerűbb német illusztrátoroknak, a ki nek könyvillusztrációi ép oly nagy hatást keltenek, mint kiállításokon bemutatott önálló rajzai. A művész spanyol eredetű családból származik, de Zágrábban született, korán Németországba került, ott nyerte művészi kiképzését. Sokáig Münchenben lakott, újabban Bécsben s mióta néhány év előtt a Szent György-cseh által rendezett kiállításán nálunk is nagy sikert aratott és ismertette a nevét mindenütt, a hol művészet iránt érdeklődnek, élénk összeköttetést tart fenn a fővárosi művészi és műpártoló körökkel is. Ezt az összeköttetést akarta szorosabbra fűzni, azzal a lapunk számára készített illusztráció-sorozattal, a melynek közlését itt kezdjük meg s jövő heti számunkban folytatjuk.

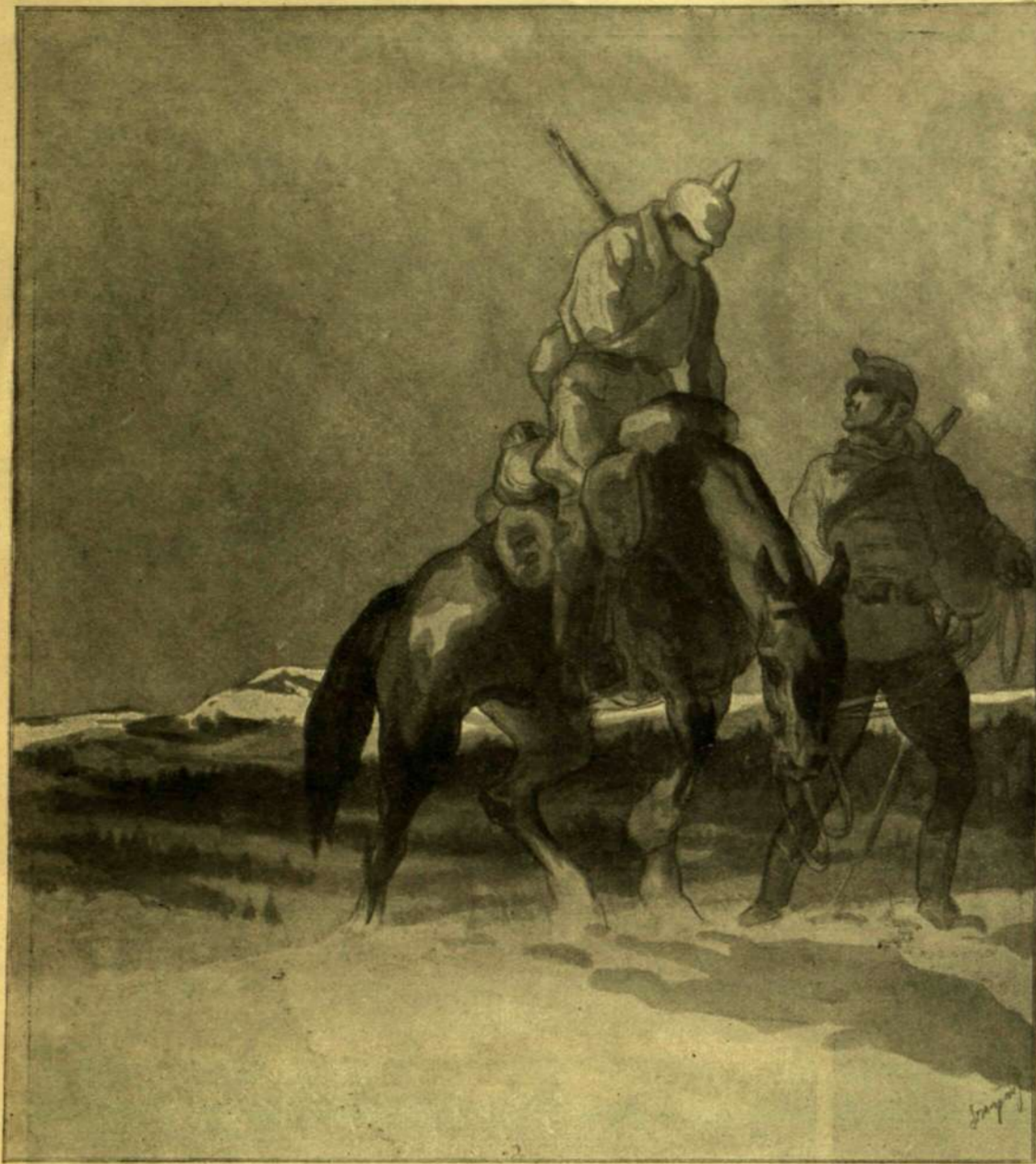
Háborús illusztrációk Bayros rajzai, de egészen új és eredeti formában: a harczó hadseregek embertömegéből, egy bajor katonát választ ki a művész, annak történetét mondja el, még pedig nem elképzelés útján, hanem a valóság szerint, a hogy egy vitéz bajor legény elmondta neki kalandjait. Az alábbi szöveg, melyet a művész magyarizált közöl képeihez, ezek szerint nem valami önkényesen kitalált és fűzött elbeszélés-féle, hanem a valóság hí ismétlése, — egy érdekes epizód-sorozat a háborúból, a hogy egy egyszerű katona sorsának fonálán egy kitűnő rajzó művész megeleveníti.

Burghauser Hans már a háború folyamán került egy bajor ezredbe katonának s a téli kárpáti harcokban került először csatáúzbe. Ott, a német déli hadseregben harcolt. Magyarországon vitt keresztül utja, életében most először ismerkedett meg a magyarok földjével és népével, a melyről eddig vajmi keveset tudott, alig valamivel többet, mint a mennyit az elemi iskolában tanult. A Dunát, mint kis folyót ismerte hazájából, megcsodálta hatalmas hőmpolygását Budapest alatt, megkóstolta a magyar bort, a melynek csak a hírét hallotta itt-ott s az a kellemes érzés, a melyet egy-két budapesti pihenőnap után vitt magával a harctérré, ebben a szóban fejeződött ki:

— A magyarok derék emberek.

A Beszkidek alján aztán ez a nézete megerősödött. Sokszor harcolt az ő ezrede magyar csapatokkal együtt, mindig versenyeztek egymással vitézségben, kitartásban és jókedvben is. A bajor arról nevezetes, hogy legjobban szeret puskatussal nekimenni az ellenségnek, — Hans csodálkozva látta, hogy ezt a mesterséget a magyarok is ugyancsak értik — sőt azt lehetne mondani, jobban értik, mert a magyar huszár meg tudja tenni, a könnyű lovassági karabélylyal, a mihez a bajornak a nehéz gyalogsági fegyver is épen csak hogy elég nehéz. Ezek a huszárok sokat dolgoztak a bajor ezred mellett, Hansnak nagyon tetszettek ők maguk is, a munkájuk is.

Egyszer aztán megtörtént, a minek meg kellett történni: Hans megsebesült. Őrjáratra volt kiküldve négy más társával, a többi négyet lelőtték az oroszok — egy sokszorosan nagyobb kozák csapat — ő maga pedig átlőtt tüdővel és karral feküdt a fagyon. Így kellett végig néznie, a mint két kozák leszáll a lováról, végigkutatja elesett társait. A belesietes bajor azt hitte, azt nézik, nem lehetne-e segíteni rajtuk, — de aztán tehetetlen dühvel és remüléssel kellett végignéznie, mint kutatják át a kozákok az elesett német vitézeket s elszednek tőlük minden elszedhetőt: órát, gyűrűt, pénzt, mindent. Tudta, hogy rá is rá fog kerülni a sor, tudta azt is, hogy a kozákok, ha észreveszik, hogy még él, előbb agyonverik és csak aztán rabolják ki. Elmondta utolsó imádságát s halálraszántan, mozdulatlanul várt. Lesz, a mi lesz. Az egyik kozák már meg is találta őt, kiáltott társának és közelebb lépett hozzá, revolverrel a kezében. Föléje hajolt — de ebben a pillanatban, Hans nem tudta honnan, karabély-lövés dördült el és a kozák odabukott melléje, egyet-kettőt vonaglott és

elcsönnesedett. A másik kozák erre futni kezdett s futtában, hátulról érte el a golyó. Hans nagyon ki volt merülve, nem tudta, lábában álmódja-e mindezt, vagy pedig csakugyan így történik. Még mindig nem tért teljesen magához, mikor simogató kezet érzett az arcán, egy korty ital frissítette fel a száját. Föltekintett: egy magyar huszár hajolt fölébe, vizsgálta a sebet, bekötötte a mellét és karját és így szólt hozzá:

— Fel tudsz kelni, pajtás?

Hans nem értette a magyar szót, de sejtette, mit kérdez tőle a huszár. Tagadólag intett a fejével. A huszár erre szépen, gyöngéden alányult, fölemelte, talpra állította. Hans a huszár segítségével felkapaszkodott a lóra és úgy mentek a közel levő tábori kórházba. Ott a huszár átadta a maga németjét, még egyszer megfogta az ép kezét és elbucszott tőle:

— Szerbusz kamerád!

Most a német mondott valamit, a mit a huszár nem értett. A szanitécz önkéntes ur kiáltott utána:

— Hé, ez a német a nevedet akarja tudni, hogy kinek tartozik hálával.

— Balogh Miska a nevem, Fehértó Szabolesban a hazám — szólt a huszár és elvágtatott.

Balogh Miska, Fehértó, ezt a nevet Hans felíratta magának, hogy el ne felejtse.

Mikor már jobban lett a kórházban, addig tudakozódott a Miska huszár után, a mig megtudta, hogy ő is megsebesült, most lábadozóban otthon van a hazájában. Nagy nehezen kapott néhány napi szabadságot és — meglátogatta Miskát Fehértón. No, csodálkozott nemcsak a huszár, hanem az egész falu a Balogh Miska németjén, a ki csak úgy törte a magyar nyelvet, a mit a kórházban meg tudott tanulni, de jó szívvel törte. Legjobban a Miska huga, Lidi csodálkozott — talán szívesen csodálkozott volna élete fogytáig is, mert hát Hans nem volt épen utolsó legény, megillet volna magyarnak is.

Hans aztán a nyugati harctérré került, a Flandriában küzdő bajor csapatokhoz. Sürgős szükség lehetett rá, hogy a Kárpátokból odavitték, mert a vonatról leszállva, úgyszólván azonnal a tűzvonalba kellett sietnie. Egy angol-francia rohamot vitézül megállott. Itt látott először félvad indusokat, a kik mint a majmok felmásztak a fára s onnan lőtték a németeket. Baja nem esett, hát másnap elküldték őrjáratra, egy fontos állást kikémlelni, melyet francia és angol csapatok vegyesen tartottak megszállva. Hans a tiszt parancsára előrekúszott, egy erdő szélén, egy kis tisztáshoz ért, a honnan dühös hangok hangzottak feléje. Csúnya egy jelenetet látott itt: egy hatalmas termetű angol és egy sokkal vékonyabb francia dulakodtak egymással. Nyilvánvalóan az a pálinkás butykos volt a verekedésük oka, a mely ott hevert előtük. Az angol már letépette a földre a francziát és már-már beledöfte a bajonettjét. Hans nem tudta ezt nézni: fölemelte a puskáját és a következő pillanatban az angolnak a karja bénán hullott alá s a fegyver kiesett a kezéből. Hans egy ugrással ott termatt, nekiugrott az angolnak és letépette a földre. A franczia, ezalatt felpászkodott s mikor látta, hogy az angol ártalmatlanná van téve, szó nélkül megadta magát a németnek. Hans két fogolylyal tért vissza a csapatához.

A francziával tudott egy keveset beszélni, mert fiatal korában Elzászban, francia nyelvű vidéken élt egy pár évig.

— No pajtás, — mondta neki — a te életért sem adtam volna egy pfenniget, ha én oda nem jövök. Szép kis szövetségese van. A francia, névszerint Jean Gagneueule még sápadt volt a félelemtől.

— Ezt se hittem volna, hogy egy német fogja megmenteni az életemet — mondta. — Nem így gondoltam én a háborút, mikor augusztusban elindultam... De legalább élek és viszontláthatom Marie Chouerouteot, a feleségemet és a kis fiamat. Mikor a kutya angol letépett, akkor mindig az az óra járt az eszembe, a mikor odahaza elbucsztam tőlük. A kis fiam kacagott, mikor utójára felemeltem és megcsókoltam, a feleségem azt megmondta, hogy csak pusztítsam a németet. No, másképp beszél, ha félóra előtt itt lett volna...

(A képsorozat folytatása jövő heti számunkban.)

EGY OROSZORSZÁGI FALU FŐUTCÁJA.

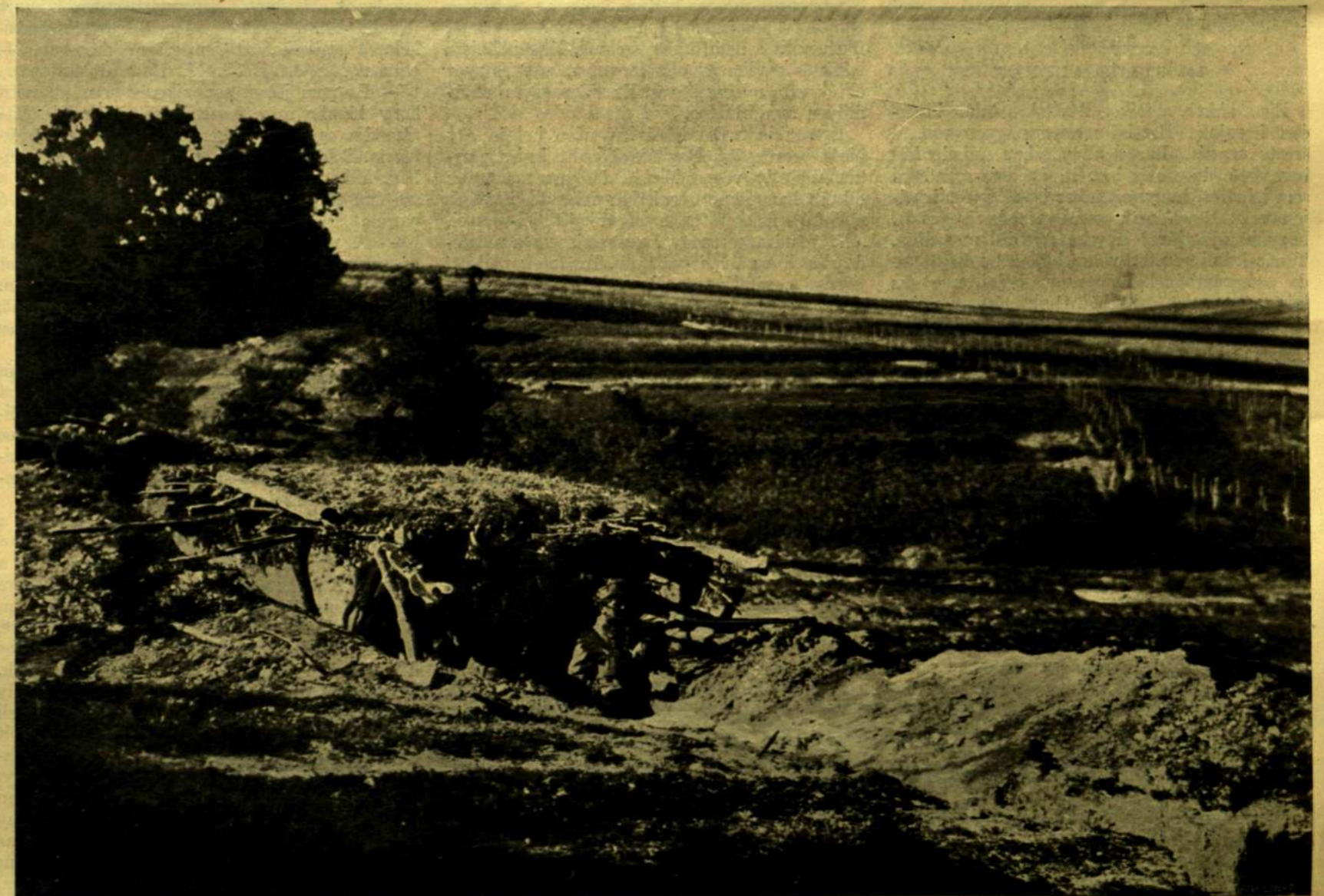

FIATAL MAGYAR GYEREKEK A HADSEREG SZOLGÁLATÁBAN.

OROSZ-LENGYELORSZÁGI HARCZAINKBÓL. — Jalfy Gyula, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvételei.

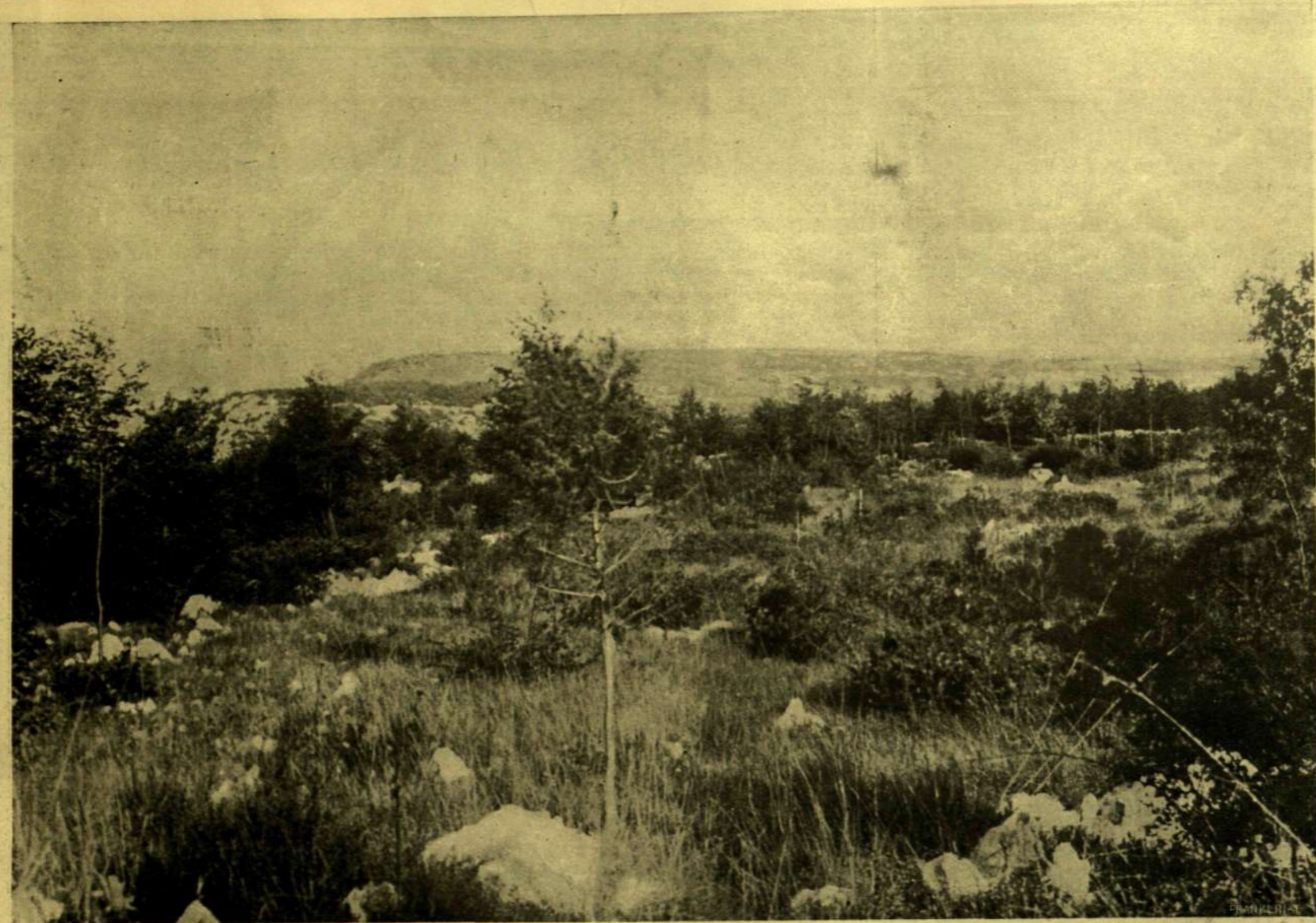

KÁRTYAPARTIE AZ ERDŐBEN.

FEDEZÉK.

A ZLÓTA-LIPA KÖRÜLI HARCZOKBÓL. — Balogh Rudolf, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvételei.

A DOBERDŐI FENSIK.

EGY BOMBA TÖRTÉNETE.

Lengyel regény az 1905-iki lengyel forradalmi mozgalmak idejéből. (Vége.)

Ira STRUG ANDRÁS.

Épen akkor, a mikor Revilák a talált kincs-csel hazajött, Bacska mester nagyon rosszul érezte magát. Lázás állapotában mindenféle borzasztó dolgokat beszélt és arra gondolni sem lehetett, hogy az ember beszélgetést kezdjen vele. Reviláknak azonban nehezére esett, hogy jó újságjával ennyire egyedül maradjon. Tanácskoznia szeretett volna, kibeszélni magát, — de a mesternének nem mert szólani, mert az kikérgette volna a házból. Csak másnap, mikor az asszony elment hazulról, közölte a legény szerencsésjét a mesterrel. A tudóveszes ember nézegette a bombát és így szólt:

— Oh, ha minden szabónak volna egy ilyen holmija, akkor hamar rend volna a világon... De hát így az efféle kiéhezett ember üres kézzel megy el. Egy hitvány rendőr húsunkat is becipel a börtönbe. Sőt még egy dühös asszony is meg tudja verni a szabót, végig kergeti söprüvel a lépcsőn... Erzem, hogy meghalok. A mellényekre ráment az életem. És az a szörnyeteg egyenest a mellemre dobta a vasalót... Végem van. Befelt az időm.

— Az én időm is, elvtárs. Bizony, nem érdemes élni, ha az ember csak úgy...

— Igazad van, öcsém. Csak annak örülök, hogy nem marad utánam pereputty...

— No és mit gondol, érdemes ezzel a micsodával egy rendőrbiztosnak nekimenni? A dolog biztos, de megérdemli a fardágót?

— No akkor a Padvala-negyed rendőrbiztosára... Ez üldözte legjobban a mi embereinket. A kapitányságon az parancsolta a katonáknak, hogy verjék az embereket. Erre érdemes. Minden szabó hálásan fog rád gondolni.

— Csak hogy nemcsak szabók vannak Varsóban. Azt szeretném, hogy mindenki hálásan gondoljon rám.

— Akkor Skallonra magára kellene. Ügylát-szik, mostanában már mutatkozik az utcán.

— De ki fogja kilesni? Ki fogja kifürkészni? És ki fog őt állani az utcán? Ehhez legalább

két ember kellene és pedig az okosabbjából... Tisztességes ruha is kellene, hogy az ember ne tűnjön fel a spicizliknek. De hát van még valami főgenerális a haditörvénytörésnél. Magánháza lakik és gyalog jár. Ez jó volna, mi? Hányat elítélt ez a mieink közül! Ez mégse olyan akár-milyen rendőrbiztos.

— Este, mikor Bacska lement a boltba egy kicsit beszélgetni, Revilák elkezdte írni a párt-hoz intézett végrendeletét. Mélyen meghatva diktált hangosan, a szobában fel s alá járva és a szabó lefirkantotta, a mit diktált, jól-rosszul, a hogy tudta, czeruzával egy papirosra, a vasaló-deszkát használva íróasztalul. Tanácsokat adott, korrigált, vitatkozott Revilákkal egyes kifejezésekről:

— A levélnek szépek kell lenni, hogy szóról-szóra kinyomassák.

— Ilyen hosszú gyónást nem fognak nyilvánosságra hozni, mikor olyan sok disznóság van a rovásomon. Mit kívánhatok? Semmi többet, mint hogy néhány szóval felületesen megemlítsék, hogy én voltam, a ki tette. És pedig világosan, vezeték nevemet, keresztnévemet és hozzá mind a három álnevemet, mert engem az emberek különböző elnevezések alatt ismernek. Írják azt: bűnös volt, gazember volt, de megbánta, megjavult és életét áldozta a jó ügyért. Hiszen a pápa is feloldozza az embert a gyónás után.

— Sok embert öltél?

Revilák sóhajtott.

— Becsületes embert, ha jól meggondolom, egyetlen egyet sem. De nem akadályoztam, hogy mások megtegyék. És a zsákmányolt pénzből életem, ez igaz, ez bűnöm nekem.

— Na és spicizit, munkásnyúzó és más efféle gonosztévőt?

Revilák újra felsóhajtott:

— Látja, öreg, az ember csak úgy tett, a hogy forradalomban szokás. Azt mondtam magamban: a pártból kidobtak, mélyen megbántottak és nyilvánosan megrágalmaztak. Én azonban be akarom bizonyítani, hogy egyedül is sok jót tehet az ember. De vonzott a gyilkolás is. Szerettem az újjeli kirándulásokat. Aztán megutáltam és mindent csak kényszerből tettem. Szükségből. Ebben a zárlottságban egészen

elállatiasodtam és néha úgy tetszik, hogy ha mindazok a kezemtől ágyonvert emberek ismét felkelhetnének a sírból, mindazok a ezári pribékek, a spicizlik, az ismeretlen emberek, — borzasztóan örülnék neki. Buta dolog ez... — Ez nem jelent semmi mást, öcsém, mint hogy hamar meg fogsz halni. A halál előtt támadja meg az embert az ilyen buta megbánás. Boldogult apám ott volt a török háborúban. Mikor halálos ágyában feküdt, sajnálta a szegény törököket. Pedig az háború volt és ő parancs szerint ment.

— A míg az ötös szövetségben voltam és parancsra cselekedtem, nem törtem a fejemet effélén és most sem bánom, a mit akkor tettem. Csak később, mikor minden össze-vissza ment, jó és rossz, mikor a nyakasságom elragadt és az a gaz társaság...

Bacska lelkesedett a levélért, javíttatta és csiszolgatta az ágyban. A feleségének azt mondta, felhívást ír az összes nemzetek szabó-hoz segítségért és pénzbeli támogatásért és hogy ezt az írást öt világ-nyelven fogják kinyomatni. Bacska elvitte a száját esodálkozásában; büszke volt az urára.

Ezalatt a bomba a kályhalyukban volt, a hol a legondosabb házkutatás sem tudta volna megtalálni és lenézett a magas tetőről a városra. Revilák mindennap hosszas kémkedésre ment utolsó vállalkozása érdekében. Vidám napok voltak ezek a számára. Mosolygott, mikor látta az embereket, a kik ügyes-bajos dolgaikkal foglalkozva ide-oda szaladgáltak. Fureska volt neki, ha egy őráratra talált, a mely foglyokat kísért, vagy mikor egy megölt spicizli holttestét nézegette, a ki a gyalogjárón volt elterülve. Egyforma nyugodtan nézett gazdagokra és szegényekre. Most minden mindegy, gondolta. Végre nyugodt volt. A dolog azonban egyáltalán nem volt olyan egyszerű. A legény le volt rongyolódva, — a spicizlik, a kik az illető generális háza előtt vigyáztak, gyanús szemmel méregettek és neki nem volt pénze, hogy új ruhát szerezzen. Legrosszabbul állott a kalapja, egészen ki volt lyukadva, a karimája lefogott és fényes volt a zsirtól.

Elment hát az öreg boltoshoz az óvárosba, kell hogy adjon valamit, mondta magában.

MAGYAR KATONÁK ARATNAK OROSZ-LENGYELORSZÁGBAN.

GÓLYAFÉSZEK AZ ELPUSZTULT HÁZON.

Kihúztam a csavából. És ha nem akar adni, azt mondom neki, visszahozom a holmiját.

A bolt azonban be volt zárva. Revilák a hátsó ajtón kopogtatott.

— Mi kell... kérdezte a házmester.

— Miért van a bolt becsukva? Dolgom volna az öreggel.

— Akkor tessék a temetőbe kimenni. Ma reggel vitték oda.

— Ugyan! Hát mi lelte?

— Semmi különös. Csak ép hogy felakasztotta magát.

Revilák fűtyentett egyet és eltávozott. Eszébe se jutott, hogy ennek az újabb szerencsétlenségnek ő az oka. Gondolkozott, hogy zsákmányolhatna egy kis pénzt, hogy legalább új kalapot és csizmát vásárolhasson. Azon tűnődött, illő volna-e e végből egy kis, legisleg-utolsó rablást végbevenni. Ezt gondolta:

— Persze, jobb volna meg nem tenni. De hát mi egyebet csináljak?

Csakugyan az volt az egyedüli mód. Így hát, a nélkül, hogy végleg határozott volna, félreesőbb utcákba ment, elveszett bennük, útközben meg-megálldógált a kis boltok előtt, hogy a helyzetet vizsgálja. Egy helyen észrevette, hogy egy szappanüzletben egy legáy ül egész egyedül a pult mögött. A bolt mögötti szoba üres volt. Ez ment át a fején: próbáljuk meg itt, utoljára, végre is nem magamért van...

Hirtelen éles fájdalmat érzett a kereszt-csontjában. Mint a villám, megfordult és szemtől szemben állott a boldog Vezekkel, a kivel halálos számadása volt. Vezek gúnyosan nézett rá, letérítve kérésről a vért és el akart menni.

— Kivitte vagynak, Kuroki. Ugyan nehezen tudtalak megtalálni. Jó éjszakát, pajtás. Mit, te még mindig nem esel lábam elé? Segítsék?

És Revilák, mintha csak a parancsra várt volna, meghajolt, a lábai inogni kezdtek. A bal-keze még ügyetlenül a zsebét kereste, a hol

a revolvere volt, melyet mindig magánál hordott. Aztán szerceza a földre bukott...

Bacska egyszerre rosszabbul lett. Súlyos beteg volt és egy hédig feküdt lázban, nem tudva a világról semmit. A mint megint magához tért, úgy érezte, mintha az élet és erő hatalmas árama ömlött volna bele. Nagyon hangosan beszélt, veszekedett a feleségével, fenyegető szavakat mondott.

Eközben kudarcot vallott a sztrájk. Egy csapat embert elfogtak, a többi munkát koldult a mestereknél s megadta magát kényre-kegyelemre. Bacska enni kívánt a betegsége után, de a házban nem volt enni.

— Vártam, a mig fölkel, hogy a párnát a zálogházba vihessem. Néhány napra elég lesz.

— És nem csináltál semmit?

— Mit csinálhattam volna? Háromszor voltam a főnöknél. Mind a háromszor kikergetett. Nekem most csupa új ember dolgozik — ezt mondta — elég volt veletek a vesződség. Hogy a nyavalya...

— És másutt?

— Mindenünnen elkergettek. Csak kinevetik az embert. Vége a világnak.

— Hát a zsidónál voltál-e?

— Ott is csak úgy van. Akaszszuk fel magunkat, Tamás. Elzalogosítjuk a párnát, veszünk pálinkát, megiszunk mindegyik egy üveggel és aztán vigyen el az ördög.

— Buta vagy! Nem megyek én el csak így a világból.

— Ha okosabb vagy, hát láss neki!

Az öreg asszony elvitte a párnát a zálogházba, Bacska otthon maradt és gondolkodott. Azon is gondolkodott, hogy hová tűnhetett el Revilák. Lázában nagyon erősen érezte magát, pedig alig tudta a lábát megmozdítani. Megmosakodott, felöltöztött s közben folyton mormogott a szájálába. Negyedóra hosszat járt a szobában fel s alá, aztán nehezet köhögve megállt. Sokáig állt ott és nézett az ablakon át a

székesegyház tornyaira és a háztetőkre. Szemben égett a láz és zavaros gondolatok jártak a fejében. Tudta, mit akar, de azt nem tudta, mit kell tennie. Időnkint el-elgyengült. Az ágyra nézett és kedve jött, hogy mindjárt visszafeküdjön, a fal felé forduljon, a fejére húzza a takarót, legyen aztán, a mi lenni akar. Tudta azonban, hogy ha most lefekszik, soha többé nem tud felkelni. Félt a haláltól, ámbar vágyakozva kívánta. Aztán megállt a törött kis tükör előtt és megfésülte szürke sörényét. Aztán egy kis vizet töltött a kanári madárnak, letérdelt a szent-képek előtt, keresztet vetett és elkezdett imádkozni. De alig jutott el az Ave-Máriáig, mikor fölkel, kinyitotta az ablakot, mert a rossz levegő összeszorította a mellét. Tudta, hogy még valami nagyon fontos tennivalója van, a mit nem annyira elfelejtett, mint inkább egyre elhalasztott. De arra emlékezett, hogy a felesége minden pillanatban hazajöhet, azért sietve kiment a lakásból.

Összeszűgörcs, sápadtan, mint az árnyék vonszolta magát az utcákon át. Gyakran megállt, neki támaszkodott egy falnak és pihent, nehéz lélekzetet véve. Néhányszor úgy rájött a köhögés, hogy szinte kilehelte a lelkét. Végre rendeltetése helyére ért. Zolopovicz úr raktárában épen új ablaktáblákat raktak. Az üvegesek erőlködve czipelték a nagy üvegtáblákat, emberek álltak ott és bámészkodtak. Bacska óvatosan kinyitotta az ajtót, alázatosan levette a sapkáját és könyörgő tekintettel állott meg a küszöbön. A főnök irásztala előtt ült és hallgatott. A segédek megpróbálták kikergetni az alkalmatlankodót, mialatt Zolopovicz úr egy tekintetet vetett rá, meg sem szakítva az írást. Bacska védekezett és a legnagyobb alázatos-sággal kért bocsánatot és munkát. Végre a főnök jóindulatúlag nézett rá és így szólt:

— Nem, kedves Bacska. Most már elég. Torkig vagyok már veletek.

— Éhen halunk, uram...

FELROBBANTOTT KÖZFORGALMI HID VLODAVÁNÁL.

FELROBBANTOTT NAREV-HID OSTROLENKÁNÁL.

Mit tehettek én róla? Eredj a szocialisták-hoz, adjanak azok munkát. Sok szerencsét!

Bacská úgy állt ott, mintha akarna még valamit mondani. Okvetlenül kellett valamit mondani, ha csak három szót is. Valami jól hangzó kellett volna kiáltani. De az állkapcsa összeroncsolt és nagy gyöngösgé fogta el tetőtől-talpig.

XVII.

A holt eszköz túrelme kimerült. Erre a gondtalanul élő emberek nem számítottak. Bacská Tamás nem ismerte a bomba történetét, nem tudott semmit hosszú vándorlásáról.

Vastag vastokja megvédte a nedvességet és hideg ellen. Rázkódtatástól megóvta az emberek óvatossága. Elrejtették, őrizték, hogy ne jusson ellenség kézbe. Megtették mindent, a mit tudtak.

Egyet azonban nem találhattak ki a mindenre képes emberek, és pedig: a mi a bomba belsejében történt, ebben a titokzatos belsőben, a hol a puszítító halál leselkedett, a hol mint egy hajszálvékony fonálon gonoszul fel volt függesztve a roppant explózió, hogy minden pillanatban fenyegetőzzék és a kellő pillanatban megsemmisítse, a mi az emberek útján akadályul szolgál. Bacská Tamás, a ki az egész megrövidített szabó-népséget szállott skra, nem tudta, hogy csak egy gyöngé kövel a kezében indult neki a hatalmas ellenségnek. Nem tudta ezt a jámbor, derék lengyel sem, Zolopovics mester, mikor fogadalmi emléktáblát állíttatott fel a székességyházból csodálatos megmenekülése alkalmából.

Egyáltalán nem volt ez esoda. A természeti erők titokzatos élete, a mely ment a maga útján, a míg feladatát teljesítette, megtörte a bomba hatalmát. Mentek a maguk útján az emberi sorok, az időt felelesztve, a lelkeket gyilkolva, életet megsemmisítve, életet teremtvé. Meghalt a forradalom, meghalt az erő a bombában. A lelki erők megbénultak, a fegyver kiesett a kézéből. Ez az.

Az agya-főbe vert, vörös Bacská Tamást elvitték az ochranára, szigorú megvizsgálás végett. A bombát különleges páncezos járműben viték el és nagy óvatossal elszállították. A pragai tüzérségi műhelyekben kíváncsian megszemléltek a szakértők, a katonatisztek.

Mind szívesen belenéztek volna rejtelmes belsejébe. Sokáig tanácskoztak ide-oda, hogy meggyőződjének a legbiztosabb módról. Mit tudhatni, mit vártak! Ki akarták lopni a forradalom titkát és magúknak tulajdonítani? Vagy úgy tűnt fel nekik, hogy ebben a vastokban egy rendkívüli titok van elrejtve, a mely felülmúl mindent, a mit ezekben az időkben ki tudtak furkászni?

Parancs jött, hogy a bombát meg kell mérni, a súlyát, nagyságát, ki kell nyitni, szétszedni és mindent pontosan leírni. A katonatisztek lenézően tekintettek a 'szabómunkára', nevettek, gondtalanul zsigaréztazták a bomba közelében, a mely csütörtököt mondott és nem sült el. Ez batorrá tette a katonai szakértőket. Bele-tették a bombát egy csavargépbé és kezdték lassan lecsavarni a födelét. Sokáig ellenállott, míg sok erőlködés után a csavar végre engedett. A födel csak igen csekély fordulást tett és ugyanabban a pillanatban a gyári mesterek, a felügyelő szakemberek és a kíváncsiakodó tiszték kiabálva futottak ki a műhelyből. Az ajtó felé tolongtak, majd feldöntötték egymást. Szörnyű, emésztő szag töltötte be a műhelyt, gyilkos és elviselhetetlen volt a pokolgép első lehellete. Hosszas tanácskozás és megfontolás után a tiszt újra munkára kergette a meg-rémült embereket.

A gyöngösgé, a melylyel a megijedt katonák most a félelmetes holmival bántak, nem hasonlítható semmihez. Alarezzeal az areznok, nedves szivacsossal szájukban viték a bombát lassú lépésben mezőkön és réteken át a Visztulához. Itt letették a partra, négy katoná orvize széles négyzetben felállítva. Kíváncsian néztek a városi halászk, a kik a parton ültek, az emberek

VIO ANTAL, AZ UJ FIUMEI PODESZTA.

megálltak az uton és senki se tudta, mit jelent mindez.

Aztán jött egy csónak sapper-katonákkal és megkezdődött a munka. Hoztak egy hosszú, vastag kauszukkal borított drótot, belecsavarták a bombát, ráerősítették és óvatossal, egy hosszú pozdnál lebecsattották a folyóba egy mély helyen.

— Kész?

— Kész.

Egy katoná megnyomott egy gombot. Ebben a pillanatban magas víz-oszlop csapott fel a vízből. A víz széles területen hullámzásba jött. A mélységből felzaklatott víz-hullámok fölfelé törtek és nagy hullám csapott át a folyón.

A vízből fenyegető, tompa dörrenés hallatszott ki, egy pillanattal a folyó fölött függött és komoran, nehezen visszhangzott a citadella magas sánczain és falain a tulsó parton.

A dörrenés elhangzott, — mint egy ágyúsortűz egy harcoss friss sírján, mint a már elmúlt vihar utolsó messze visszhangja.

A bőrtön ablakai megesörgentek a dörrenéstől — és az eliltelt felriadt utolsó gondolataiból és sokáig figyel...

A HÁBORÚ NAPJAI.

Szeptember 2. A volhyniai várháromszög területén az oroszok üldözése jól halad. Csapataink Luck felett a Styren széles harcra vonalnak átkeltek. Az ellenség Kelet-Galicziában az egész vonalon újra visszavonul. Böhm-Ermolli tábornok csapatai bevonultak Brodyba és ma e várostól keletre az orosz határon túl folytatják az előnyomulást. Gróf Bothmer északi szárnya az üldözést a Zborovból Zalocse és Tarnopol felé vezető utakon folytatja. A megvert ellenség a Szereth felé vonul vissza. Ez a siker a Dnyeszter-harcvonalat is egészen a Szereth torkolatáig megrendítette és visszavonulásra kényszerítette. A besszarábiai határon az orosz harcra vonaló mögött számos faju lánghat áll. A Kobrintól északra küzdő császári és királyi csapatok szövetségeseinkkel együttesen az ellenséget fokozatosan a felső Jasiolda mocsárvidékére szorítják vissza. Mackensen hadserege az üldözés közben áttelepült az egész arezvonalon a Muchavicz-zsaksz. Lipót bajor herceg hadserege a Bialovicska-erdőség északi keleti szélétől tegnap harc után kijutott. Éjjel rajtaütéssel hatalmába kerítette a Jasiolda-átkelőt a Pruzanától északra elterülő mocsárvidéken, 1000 orosz el-fogott. Hindenburg hadserege a vilna-grodnoi vasútvonal mentén Zarnokovale helyiséget rohammal elfoglalta. Maceznel a támadás előrehalad. Grodnó nyugati arezvonala a külső erődök vonala elesett. Eszákánmet Landwehr tegnap rohammal elfoglalta a dombrovo-grodnoi mútútól északra fekvő 4. számú erődöt, az 500 fnyi védősereget elfogták. Késő este aztán badeni csapatok hatalmukba kerítették a tovább északnyugatra fekvő

4-ik a) sz. erődöt, 150 fnyi védőseregével együtt. Erre az előretolt nyugati arezvonalt többi erődjeit az oroszok kiürítették. A bieliztöki-erődöségtől keletre Makarocvától felfelé harc után megszállták a Sviszlocc átjárót. A hadsereget tegnap szákmánya 3070 fogoly, 1 nehéz ágyú és 3 gépfegyver. A nyugati harcztéren a németek támadásokkal visszahódították az augusztus 28-án a francziák kezére került árokrészeket. A lingekopi-barrenkopfi hegygerincez tehát ismét birtokukban van. Az olasz harcztéren többnyire csak tüzérségi tűz volt, csak a karinthiai batáron a Monte Peralba és a Bladner Joch ellen voltak gyengébb olasz támadások, melyeket visszautasítottunk.

Szeptember 3. Kelet-Galicziában az ellenség mindenütt a Szereth-vonalig vonult vissza. Seregeink üldözik. Az orosz határon Zalocsetől északra és Brodytól keletre, valamint a Dubnótól nyugatra fekvő területen a volhyniai várháromszögben az ellenség újra az egész harcra vonalra harcra bocsátkozott. Csapataink támadják. A felső Jasiolda mellett küzdő csapatainknál is folyik a harc. Az oroszokat egyes a mocsárterület szélén fekvő megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített hidfőt, a melyet gyalogság tartott megszállva. A Vilnától északnyugatra és nyugatra elhúzódó harcra vonalra az oroszok megkísérelték, hogy a németek előnyomulását megállítsák. Előretöréseik szokatlanul nagy veszteségeik mellett megheiusultak. Maceznel délekeletre a németek visszavetették az ellenséget. Az augusztvi esatorna és a Szviczlocc közt elérték a Nyement. Grodnónál rohamcsapataink gyors cselekvéssel sikerült a Nyemenen átjutniok és az egyes házakért vívott harc után a várost elfoglalniok. Gallwitz tábornok hadserege az Alekszjev (Odelszktől délkeletre) — Sviczlocc közti országúton megtörte az ellenség utóvédjeinek ellenállását. A hadsereget tegnap összesen több mint 3000 orosz el-fogott és 1 ágyút és 18 géppuskát zsákmányolt. A nyugati harcztéren Souchez mellett francia kézigránát támadást utasítottak vissza, Flandriában és a Champagneban sikeres robbantásokat végeztek. Az olasz harcztéren a csend tovább tartott; a tirol határon kisebb ütközetek az ellenség visszamenetelével végződtek, Ftisch körül tüzérségi és aknavető harc volt; este csapataink a tolméini hidfő déli része elleni heves támadást vertek vissza.

Szeptember 4. Az ellenség tegnap a Dnyeszter és a nagy Pripjat-mocsarak déli szélé köztt elértül egész harcra vonalra heves ellenállást fejtett ki és védekezése hatályságát ismétellen ellentámadásokkal igyekezett fokozni. A Szereth alsó folyásánál és a folyó torkolata közelében csapataink makacs harcok közt a keleti parton vetették meg lábukat. Az ellenség a Sinkovtól északnyugatra a Sloteria-magaslaton erősen kiépített hadállást elhódítottuk és 2 tisztet, valamint 1400 fnyi legénységet fogtunk el. Böhm Ermolli tábornok hadserege Zalocsetől északra és Brodytól keletre az ellenség harcra vonalát számos ponton törte át. Itt 6 orosz tisztet, köztük egy ezredest és 1200 fnyi legénységet fogtunk el. Volhyniában csapataink a Dubnótól nyugatra fekvő területen és Olytánál harcra vonalnak. Az oroszok ellenállását még nem törtek meg. A Pruzanytól északra keletre küzdő császári és királyi haderőknél a helyzet nem változott. Mackensen hadseregével szemben az ellenség Bereza-Kartuska mellett egy hidfő-állásban még tartja magát. Tovább délre Drohiczycyn vidékén az ellenséget visszavetették. Lipót bajor herceg hadserege még harcra vonal a mocsár-szorosokért Pruzanától északra és észak-keletre. Hindenburg hadserege a Friedrichstádti hidfőt tegnap rohammal elfoglalta; 37 tisztet 3322 fnyi legénységet elfogott és 5 géppuskát zsákmányolt. A Vilna két oldalán az ellenség megismételte eredménytelen támadásait. Grodnóban és Grodnó körül még voltak harcok, de az éj folyamán az oroszok, miután mindenütt megverték őket, keleti irányban visszavonultak. A vár összes erőivel a németek birtokában van. A hát-ráló ellenséget üldözik. 6 nehéz ágyú és 2760 fogoly maradt a németek kezén. Az ellenség Grodnótól délre is kiürítette Nyemen menti állásait. Sviczlocc torkolata és a Bialovicska-erdőségtől keletre elterülő vidék között Gallwitz tábornok hadserege támad. A nyugati harcztéren nincs új-ság. Az olasz harcztéren az olaszok tevékenységét szembetűnően alábbhagyott. Tüzérségi harcokat nem tekintve csak a tolméini hidfő déli részénél volt harc, mely az ellenség visszavonásával végződött. Ugyanez volt a sorsa a Dolomiték szakaszán a Böden-Alperől az Innichriedel ellen intézett támadásnak.

Szeptember 5. Az oroszok Kelet-Galicziában és Volhyniában előnyomulásunkkal szemben heves ellenállást fejtettek ki. A besszarábiai határon az oroszok egy támadása akadályaink előtt összeomlott, miközben több ellenség zászlóját szétugrasztottunk. A Szereth torkolatától keletre az ellenség embertömegeinek töle megszokott pazarlása mellett egyik lövészárkunkba hatolt be, de ember ember elleni küzdelemben visszavetettük, miközben számos halottja és hadifoglya maradt kezeink között. Tarnopotól nyugatra osztrák-magyar és német csapatok az ellenségnek terjedelmese elszánt állásait rohammal elfoglalták. Zalocse közelében is elragadtunk egy orosz támaszpontot. Brodytól keletre és Volhyniában támadásunk lassan tért nyer. A várháromszögben harcoló császári és királyi haderők a legutóbbi napok harcra vonalra mintegy 30 orosz tisztet és több mint 3000 fnyi legénységet fogtak el. Mackensen hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hindenburg hadserege lovassága rohammal elfoglalta a Friedrichstádtól északnyugatra fekvő lennevadeni megerősített állásokból kiütköztek. Mackensen hadserege az üldözés közben elfoglalta Jasioldát, Bielec és Bereza-Kartuska mellett és Antopol környékét. Lipót bajor herceg hadserege Pruzanától északra üldöz a hadserege a mocsár-szorosokból való átjutásért harcol. Hind

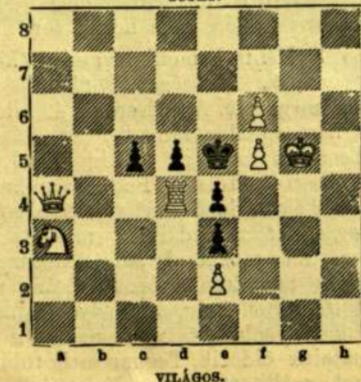
tól délkeletre) környékén visszavetette az ellenséget. Tovább délre a hadsereg előnyomul a Zelvianka- és Bezanca-szakasz felé. Pruzanától északkeletre osztrák-magyar csapatok a mocsárterületen át észak felé nyomulnak. Kerek számban 1000 orosz elfogtak. Hindenburg tábornagy hadseregének osztagi Daudsevas vidékén folytatják az előnyomulást. Eichhorn tábornok csapatai harc árán Troky-Nove mellett (Vilnától délnyugatra) elfoglaltak néhány tőkési szorosot. Yeziory és Volkovsk között a támadás előrehaladt. Volkovskot és az ettől keletre és északkeletre emelkedő magaslatokat elfoglalták, 2800 oroszot elfogtak és 4 géppuskát zsákmányoltak. A nyugati harctéren csak jelentéktelenebb harcok voltak. Az orosz harctéren a Kreuzberg-Sattel-szakaszon az oroszok tegnapi veresége után csend állott be. Az oroszok súlyosabb veszteségeket szenvedtek, mint a hogy kezdetben következtetni lehetett. Ugyanis a csatát kitakarítását alkalmával csapatunk csupán a Pfannspitzen, Cima Frugoni és az Eisenreichkamm előtt több mint 400 orosz halottat számláltak össze. Az orosz hadszíntéren a helyzet teljesen változatlan. A Doberdó-szakaszon csapatunk ma reggel egy a Karstochfläche kiugró része ellen irányított orosz támadást vertek vissza. A Vermeiglianónál keletre előretújni igyekvő orosz gyalogságot kéziránatokkal üztük el.

tanácsos, 64 éves korában, Nyitrán. — Dr. KELE ANTAL, ügyvéd, okleveles gyorsíró tanár, 61 éves korában, Zalaegerszegen. — SCHMIDT RAJMUND, székesfehérvári felső kereskedelmi iskola tanára, 58 éves korában. — Dr. AROKAY ANTAL, székesfehérvári tiszteletbeli városi főorvos, törvényhatósági bizottsági tag, 57 éves korában, Balatonfüreden. — SZERDAHELYI-FEST ZOLTÁN, posta- és táviró titkár, kerületi biztos, 37 éves korában, Kassán. — CZILLINGER MIHÁLY, az egri érseki jogakadémia II. éves hallgatója, Egerben.

Ozv. Idős lászlófalvi VELICS ANTALNÉ, szül. Haynald Terézia, 91 éves korában, Szécsényben. — Id. PUSKÁS GYÖRGY, szül. Mattner Mária Zsófia, 56 éves korában, Gödöllőn. — SZALVENDY ÖDÖNNÉ, szül. Reinkopf Nelly, Budapestben.

SAKKJÁTÉK.

2969. számú feladvány Kühne H.-tól.

Világos indul és a második lépésre mattot ad.

A 2961. sz. feladvány megfajtása Schatke R.-tól.

- 1. Hd6-c4 — Kd5-c6
- 2. Vb4-b8 — K6-d5
- 3. Vb8-d6 † matt.

A 2962. számú feladvány megfajtása Paluzie J.-től.

Világos.	Sötét.	Világos. a.	Sötét.
1. Hh2-f1 — Fd8-f6	1. — — — Kd5-c4	1. — — — Kd5-c4	1. — — — Kd5-c4
2. Vh8-h1 † Kd5-e5	2. Fc8-e6 † K. t. sz.	2. Fc8-e6 † K. t. sz.	2. Fc8-e6 † K. t. sz.
3. Hf1-d2! stb.	3. Vh8-h2 stb.	3. Vh8-h2 stb.	3. Vh8-h2 stb.

a.	e.
1. — — — Ha8-e7	1. — — — d3-d2
2. Vh8-h1 † stb.	2. Hf1-c2 — d4-d3 (a)
	3. Vh8-h4

A 2963. számú feladvány megfajtása Leopold R.-től.

Világos.	Sötét.	Világos. a.	Sötét.
1. Fh6-f4 — e4-e3			
2. Ff4-e5 † stb.			

Helyesen fejtették meg: A «Budapesti Sakk-kör» (Budapest). — Hofbauer Antal (Lipótvár). — Kintzig Róbert (Fakert). — Székely Jenő (Győr). — Bácsi Péter (Budapest).

Szerkesztői üzenetek.

Galagonya-bokor. Ez nem igazi bakanóta, valami fél-művelt ember róhatta össze ügyefogyott kézzel ismert katona-nóták motívumaiból.

Dunapart. Csak azt látja, a mit mindenki meglát: hogy a Dunaparton sok sebesült katona jár, hogy kevesebb a férfi, mint mások s efféket. Költőnek azonban felfedezőnek kell lennie s olyan dolgokat is látni, melyek mindenki más előtt rejtve maradnak.

Oroszok a tarlón. Igazi költő ebből a témából tudott volna valami érdemesezt csinálni, mert az igazi költő keze alatt aranyválik minden, a kontár kezén az arany is ólomvá.

KEPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 32. dik számában megjelent képtalány megfajtása: Telen nyáron pusztán az én lakásom.

Felelős szerkesztő: HOITSY PÁL.

Szerkesztésért tőra: Budapest, IV., Vármegye-utca 11.

Lapkiadó tulajdonos Franklin-Társulat IV. Egyetem-utca 4.

Kultúra és Tudomány

A Franklin-Társulat kiadása.

A «Kultúra és Tudomány» vállalat a nagy magyar olvasó közönséget akarja szolgálni. Tetszetős kötetek felajánlja mindazoknak, kik a mindennapi élet zibbasztó fáradalmi után a nagy eszmék és eszmények világában keresnek üdülést és új erőt.

Kötelet mindenkor igaz mesterk művei. Irodalmi alakjukban kifogástalanok Tanításukban érdekesek és értékesek. Nem fölületesek, de mégis népszerűek. Aktuálisok, de mégis állandó becsüek. A haladás zászlaját lobogtatják, de tisztelnek minden igaz meggyőződést.

Széchenyi eszmevilága. I. Gaal Jenő, Beöthy Zolt., Prohászka Ottokár, Kenessey Béla, gróf Vay Gáborné, gróf Andrássy Gyula tanulmányai. Ára kötve — 4 K 60 f.

A szikratáviró. A Staby tanárnak a német császár előtt tartott felolvasásai után átdolgozta Kreuzer Géza mérnök. Ára kötve 4 K 20 f.

A természettudomány fejlődésének története. Két kötet. Írta Wilhelm Bölsche, fordította Schöpflin Aladár. Ára kötve 2 K 40 f.

Kant-Breviarium. Kant világnézetét és élet-felfogását. A művelt ember számára Kant irataiból összeállította dr. Gross Félix. Fordította dr. Polgár Gyula. Ára kötve — 4 K 60 f.

Az emberiség jövője. Írta Heinrich Lhotsky, ford. Schöpflin Aladár. Ára kötve 4 K 20 f.

A vagyon tudománya. Írta I. A. Hobson, fordította dr. Sádó Zoltán. Ára kötve — 2 K.

A szociológia vázlatja. Írta G. Palante, ford. dr. Mikos Lajos. Ára kötve 4 K 60 f.

Az ember helye a természetben. Írta Lenhossék Mihály dr. Ára kötve — 4 K 60 f.

Rodin beszélgetései a művészetről. Összegyűjtötte Paul Gsell, fordította Farkas Zoltán. Ára kötve — 4 K 20 f.

A tömegek lélektana. Írta Le Bon, ford. Balla Antal. Ára kötve — 2 K.

Henri Bergson filozófiája. Írta René Gillouin, ford. Farkas Zoltán. Kötve 4 K 20 f.

Széchenyi eszmevilága. II. kötet. Apáthy István, Imre Sándor, Pauler Akos, Zsilinszky Mihály, Márki Sándor és Gaal Jenő tanulmányai. Ára kötve — 4 K 60 f.

Az élet értelme és értéke. Írta Rudolf von Eucken, ford. Schöpflin Aladár. Ára kötve 2 K.

A világegyetem élete. Írta Svante Arrhenius, fordította Polgár Gyula. Ára kötve — 2 K.

A francia irodalom főirányai. Írta G. L. Strachey, angolból fordította Schöpflin Aladár. Ára kötve — 2 K.

Megrendelhető

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. szám és minden hazai könyvkereskedésben.

MIKSZÁTH KÁLMÁN ÉLETRAJZA

Írta VÁRDAI BÉLA

A nagynevű író egyetlen részletesebb életrajza. Mikszáth arcképevel díszített csinos kartonkötésű.

Ára 2 korona 50 fillér.

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy ut 21. sz. és minden hazai könyvkereskedésben megrendelhető:

LAGERLÖF ZELMA GÖSTA BERLING

Regény két kötetben

Fordította **BENEDEK MARCELL** Ára 8 korona

LAGERLÖF ZELMA AZ ANTIKRISZTUS CSODÁI

Regény két kötetben

Fordította **POGÁNY KÁZMÉR** Ára 6 korona

LAMPEL R. könyvkereskedése, (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. sz. és minden hazai könyvkereskedésben megrendelhető:

GYULAI PÁL EGY RÉGI UDVARHÁZ UTOLSÓ GAZDÁJA

Beszély Dörre Tivadár rajzaival Negyedik kiadás Ára diszkötésben 4 korona

GYULAI PÁL NŐK A TÜKÖR ELŐTT

Beszély Feszty Árpád rajzaival Harmadik kiadás Ára diszkötésben 5 korona

NIMRÓD

Képes vadászati és versenysport ujság.

Minden számában sok érdekes vadászati fénykép-felvételeket közöl. Szakszerű cikkeket ismert íróink írnak. Rovataiban minden vadászati ügyben felvilágosítást kap az olvasó és az összes bérbeadó vadászterületek árverésének idejét közli. A diszesen kiállított lap havonként háromszor jelenik meg és előfizetési ára félévre 6 kor.

Mutatványszámot a kiadóhivatal szívesen küld Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz. (Franklin-Társulat.)

Jókai Mór munkái

Népszerű kiadás

Egy-egy szám 1 korona

1. A varchonták.	28-29. Szomorú napok.	98-99. Felfordult világ.
2. Fortunatus Imre.— Shirin.	30-36. Kárpáthy Zoltán.	100. Elbeszélések.
3. Kalóz király.	37-43. Egy magyar nábob.	101-112. Dekameron.
4. Sonkoly Gergely.	44-48. Új földesúr.	113. Egy asszonyi hajszál.
5-9. Törökvilág Magyarországon.	49-55. Szegény gazdagok.	114-119. Névtelen vár.
10. A bűntárs.	56-58. Hétköznapok.	120-121. Népvilág.
11-12. A kétszárv ember.	59-63. A régi jó táblalábak.	122-124. Szélszél alatt.
13. Koronát szerelemért.	64-65. Délvirágok.	125-131. Egy az Isten.
14. Petki Farkas leányai.	66-67. Milyenek a nők?	132. A debreceni lunatikus.
15. Regék.	68-71. Véres könyv.	133-134. Egy ember, a ki mindent tud.
16. Carinus.	72-73. A magyar nép élce.	135-136. Asszonyi kísér — Istent kísért.
17-20. Erdély aranykora.	74-75. Arnyképek.	137-138. A jancisárok végnapjai.
21-23. Csataképek 1848—1849-ből.	76-82. A kőszívű ember fia.	139-140. A magyar előidők.
24. Bujdosó naplója.	83. Milyenek a férfiak?	141. Az életből elvesse.
25-26. A fehér rózsá.	84-88. Politikai divatok.	142. Észak honból.
27. Magyarhon szépségei.	89. A serfözö.	143-151. Színművek.
	90-93. Mire megváltunk.	
	94. Oceania.	
	95-97. Az elátkozott család.	

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t. Budapest, VI., Andrássy-út 21. sz. és minden hazai könyvkereskedésben.

HA NINCSEN JOGA EGYÉVI ÖNKÉNTESSEGRE

a tanulóknak, művészeknek, feltalálóknak, íróknak, festőnek vagy más értelmiségűnek

MEGSZEREZHETI.

A megszerzés módját valamint a 18 évesek önkéntességi jogának megszerzési és csapattest választási módját tárgyalja **Tolcsvai Nagy Barna dr.** miniszteri fogalmazó, a honvédelmi minisztérium önkéntesi ügyosztálya referensének könyve.

Az egyévi önkéntesjelöltek tájékoztatója.

Ára 1 korona 80 fillér.

Megrendelhető: **LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE** (Wodianer F. és Fiai) R.-t.-nál Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. sz. és minden hazai könyvkereskedésben.

TANKÖNYVEK ISKOLAI SEGÉDKÖNYVEK

leggyorsabban beszerezhető

LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai) könyvkereskedésében (Budapest, VI., Andrássy-út 21. sz. alatt), ahol az ország minden részében használt tankönyvek raktáron vannak

felhívjuk még a figyelmet a cég jól felszerelt tanszerraktárára is, mely méltón kiegészíti a több mint egy évszázad óta fennálló elsőrangú könyvkereskedést.

Megrendelések a szokásos feltételek mellett gyorsan és pontosan lesznek elintézve.

Reméljük, hogy a n. é. közönség, mely a céget eddig is kituntette osztatlan bizalmával, ezentul is fel fogja keresni rendeléseivel, a cég pedig hagyományos elvvel és lelkiismerettel és kiszolgálás által oda fog hatni, hogy a bizalmat iránta mindenképpen fokozza.

Német katona írja haza:

Szivem édes, innen írok Szép Magyarországból, Soh'se busulj értem édes, Van ki gondoz, ápol.

Dieső esatán kaptam sebet, A Kárpátok kaján, Gyógyulok már... és maholnap A színem se lesz halvány.

S tudod minek köszönhetem? — Ne kételkedj abban — Van erre egy nagyszerű szer: A Diana-szappan.

Vissza adta arezom színét, Ūde a bőr tőle... Ápolómóm jóvoltából Küldök im belőle.

Azonfölül küld ő néked Egy kedves emléket: Hogy még szebb légy, szívem édes, Küld Diana-krémet

Hires dolgok ezek itten, Nincs ezeknek párja! Nem csoda ha hírük elszáll Hetedhét országra.

KNUTH KÁROLY mérnök és gyáros

Cs. és kir. fensége József főh. ucv. száll. Gyár és iroda: Budapest, VII., Garay-u. 10.

Központi víz-, lég- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, szivattyúk, vizerőművi emelőgépek stb. — Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek. ::

Aktuális új könyvek.

Egy angol altábornagy kémkedése.

BADEN-POWELL
önvallomása.

E címmel közli a Magyar Könyvtár azokat a szenzációs cikkeket, melyekben az angol hadsereg egyik legelőkelőbb tábornoka a saját és mások kémtevéseiről számol be, melyeket a háború előtt Németországban és az Osztrák-Magyar Monarchia területén végeztek. A munkát Ruttkay György fordította. Ára 60 fillér.

43-50 ÉVESEK

bevonulásáról, mindennemű jogairól és lehető kívánságairól kimerítő felvilágosítást ad

TOLCSVAI NAGY BARNÁ dr.
a honvédelmi miniszterium önkéntesi ügyosztálya referensének most megjelent könyve:

A 43-50 éves népfelkelők útmutatója.

1. Kik tartoznak és kik nem a népfelkelési bevonuló szemlén megjelenni?
2. Kik vannak a szolgálat alól ideiglenesen felmentve?
3. Kik viselhetik az egyévi önkéntesi karszománnyt?
4. Kik nyerhetik vissza a tiszti rangjukat?
5. Volt tisztek és tisztjelöltek kiképzési tanfolyama.

ÁRA:
1 K 50 fill.

ÁRA:
1 K 50 fill.

A Magyar Könyvtár egyik legközelebbi füzetében
MOLNÁR VIKTOR
nyug. államtitkár

A VÖRÖS KERESZT

intézményét ismerteti. Ára 60 fill.

A NEGYEDIK

füzet jelenik már meg

A VILÁGHÁBORÚ NAPLÓJÁBÓL.

(A «Magyar Könyvtár» új sorozata.)

Mindent felölel, ami a háború teljes és hű képét visszatükrözi: a diplomáciai aktákat, a hadvezetőségek jelentéseit, az egyes csaták leírásait s azokat a közléseket, amelyekből az események érthetővé válnak. Ára 60 fill.

38. SZ. 1915. (62. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, SZEPTEMBER 19.

Szerkesztési iroda: IV. Vármeze-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A «Világkrónika»-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetéseket a postailag meghatározott viteldij is csatolandó.

LOVAS VADÁSZOK TÁMADÁSA.

ELŐNYOMULÁSUNK OROSZ FÖLDÖN. — Balogh Rudolf, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvétele.

Megrendelhetők: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t. Budapest, VI., Andrássy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

Franklin-Társulat nyomdája, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.